

Bet. o. f. t. beslutn. vedr. indsats mod terrornetværk i Afghanistan

er daglige bulletiner herom både i danske og udenlandske nyhedsmedier. Der er en politisk aftale om en overgangsregering. Der er forskellige militære grupperinger, i alt fald fire, måske flere: En FN-stabiliseringsstyrke, en USA-ledet styrke (med dansk deltagelse), en Nordalliance, og endelig de feltherrer, der ikke vil acceptere Bonn-aftalen. Billedet er broget, og den afghanske historie siger noget om de vanskeligheder; man står over for. Det er i denne situation, det er så skæbnesvangert, at FN får tildelt den centrale rolle, ikke blot i forhold til den nødvendige militære tilstedeværelse, men også i forhold til stabilisering og genopbygning. Mindretallet skal understrege, at man ikke er modstander af en militær tilstedeværelse – tværtimod, men det er FN, der skal tildeles denne rolle. Det er helt afgørende for udfaldet af indsatsen.

Danmark har også valgt at deltage med en dyr militær indsats. Prisen for seks måneders deltagelse er 200 mio. kr. Samtidig lægger regeringen op til et humanitært bidrag på 110 mio. kr. næste år og yderligere 100 mio. kr. de følgende 4-5 år. Disse tal bekræfter endnu en gang denne verdens gigantiske modsætningsforhold mellem viljen til militær indsats og viljen til humanitær indsats – og det oven i købet til et land som Afghanistan, der er så sønderbombet, så mishandlet af borgerkrige og af Talebanregimet.

Det er mindretallets opfattelse, at situationen er for alvorlig til, at denne sag gøres til genstand for en tiltrængt debat om de danske forsvarsudgifter. Men der er ingen tvivl om, at regeringen på dette punkt har en underliggende dagsorden, som forsvarsministeren allerede har meldt ud, nemlig at få øget de danske forsvarsudgifter. Det er bemærkelsesværdigt, at den danske regerings lære af de afskyelige begivenheder den 11. september 2001 nu vil være at beskære ulandshjælpen samtidig med, at forsvarsudgifterne øges.

SF har brugt udvalgsarbejdet til at få afklaret en række spørgsmål om sikkerheden for de soldater, som sendes ud. For uanset at SF stemmer imod dette afghanske eventyr, er det en fælles pligt at beskytte de soldater, der sendes ud i en farlig militær operation.

Et andet mindretal i udvalget (EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Mindretallet finder den fremgangsmåde, regeringen endnu en gang bringer i anvendelse i forbindelse med principielt vigtige beslutninger i

dansk udenrigspolitik, aldeles forkastelig. Dels er der tale om en hasteprocedure, der er under al kritik. Dels afskaffer denne procedure al snak om saglig politisk behandling i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslaget både i Folketingssalen og i Forsvarsudvalget. Det er grotesk, at der kan bruges uger i forbindelse med mindre sager og detaljer såvel i Folketingssalen som i Forsvarsudvalget, mens de mest afgørende beslutninger i udenrigs- og sikkerhedspolitikken hastes igennem Folketinget inden for 24 timer, som det er meningen at det skal ske i dette tilfælde.

Samtidig skal der i forlængelse af denne hastebeslutning muligvis vedtages en lignende beslutning i løbet af december 2001 om dansk deltagelse i en mulig multinational sikkerhedsstyrke.

Det er mindretallets opfattelse, at det er forkert at sende fly og militært personel af sted i forbindelse med militære operationer i Afghanistan samtidig med, at der arbejdes på at etablere en omfattende multinational sikkerhedsstyrke, som skal indsættes som fredsbevarende og humanitær styrke i Afghanistan for at støtte den nyligt etablerede overgangsregering.

De seneste måneders kraftige amerikanske militære bombardementer, Den Nordlige Alliances militære sejre samt lokale klanlederes desertering fra Talebanstyret har tilsammen medført, at der næsten ikke er nogen regulære militære Taleban-styrker tilbage. Desuden er det såkaldte Al Qaida-netværk ved at være elimineret militært i selve Afghanistan.

Alt dette er sket med store omkostninger for den afghanske befolkning. Den første måneds militære bombardementer kostede mange i civilbefolkningen livet. Den drev hundredtusinder på flugt fra de store byer og de områder, som talebanerne kontrollerede. De såkaldte »præcisionsbombninger« viste sig at være lige så »præcise«, som de var under Golf-krigen i 1991.

Derfor er der da også opstået et tomrum efter Talebanstyrets fald, som åbner op for, at en række af de gamle klanledere kan komme til magten igen. F.eks. kæmpes der p.t. om magten og den militære kontrol mellem to af de ledere, som har kunnet genetablere sig i Kandahar by. Der rapporteres i stigende grad om rivaliserende kampe mellem de forskellige klaner og lokale ledere. Samtidig vokser overgrebene på både civilbe-